

Aan MINDEF
Van DGB
Afgestemd met MinAZ, MinJenV, MinBuZa, DJZ, DCo, HDFC, NIMH, IGK
In afschrift aan STASDEF

TER BESLISSING

Datum
3 mei 2024

Onze referentie
BS2024015161

Opgesteld door

Aantal bijlagen
2

Nota

Rehabilitatie drie mariniers in Pakisaji-zaak

Aanleiding

Naar aanleiding van de recente uitkomst van een onderzoek naar de weigering van een bevel door drie mariniers op 11 augustus 1947, heeft u besloten tot postume rehabilitatie. Dit zal plaatsvinden ten overstaan van de enige nabestaande en wel op 13 mei 2024.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de bijgevoegde Kamerbrief met in bijlage het verslag van het onderzoek (verzending gepland op 13 mei 2024).

Kernpunten

- In de tweede reactie op de uitkomsten van het onderzoeksprogramma 'Onafhankelijkheid, Dekolonisatie, Geweld en oorlog in Indonesië, 1945-1950' (ODGOI) is door het kabinet de mogelijkheid geboden aan dienst- en bevelweigeraars hun weigering te laten wegen in het licht van de conclusies van het onderzoek. Aanvragen voor een verificatieonderzoek worden in behandeling genomen door het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH).
- Uit dat onderzoek moet blijken of hun weigering wel of niet gebaseerd was op kennis over de toepassing van extreem geweld. Het kabinet zei daarbij toe dat waar de uitkomst van het verificatieonderzoek daar aanleiding toe geeft, een passende vorm van rehabilitatie zou volgen.
- In deze casus werd het bevel geweigerd om een deel van een Indonesische kampong nabij Pakisaji (Oost-Java) in brand te steken.
- Het NIMH heeft het verificatieonderzoek t.a.v. deze casus afgerond. Het verslag van het onderzoek wordt als bijlage bij de Kamerbrief gevoegd.
- Op basis van het onderzoek heeft u besloten rehabilitatie te verlenen.
- Op 13 mei 2024 zult u daarom persoonlijk een brief aanbieden aan de aanvrager van het onderzoek, [REDACTED] waarin u namens het kabinet rehabilitatie verleent aan haar vader en de andere twee mariniers.

Toelichting

Financiële overwegingen

Er zijn geen financiële overweging voor deze Kamerbrief.

Juridische overwegingen

Er zijn geen juridische overwegingen.

Communicatie

DCo voorziet in de in- en externe communicatie.

Overwegingen uitvoering

De mogelijkheid om nieuwe verificatieonderzoeken aan te vragen bij NIMH blijft open. Hier is geen einddatum aan verbonden.

Politieke context

Het verzoek voor het uitvoeren van een verificatieonderzoek naar de drie mariniers die een bevel hadden geweigerd werd u overgedragen door het Kamerlid Sjoerdsma. Dit gebeurde in de marge van het Kamerdebat in juni 2023.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Persoonsgegevens van de aanvrager van het verificatieonderzoek, de stellers en de ondertekenaar van deze beslisnota worden gelakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

[Redacted signature line]

[Redacted line]